

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET**1.1. Produktidentifikator:****GOTISK PATINA** (Liberon nr. 271)

Deklarasjonsnummer: 34704

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot:

Til overflate behandling av tre. Treverket impregneres og beskyttes. Brukes innendørs.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

ALANOR AS

Tvervedveien 2-6, Skallevoll

Tel.: 33 36 29 70

Boks 2190

Faks: 33 36 29 71

N-3103 Tønsberg

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post): post@alanor.no**1.4. Nødtelefonnummer:**

22 59 13 00 (Giftinformasjonen; døgnåpen)

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen:**

Brannfarlig og miljøskadelig væske med langtidseffekter. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

EF (67/548 eller 1999/45): R10 R52-53 R66 R67

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 Aquatic Chronic 3;H412

Ordlyden av R-setningene - se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer:

Advarsel

Inneholder: Hydrokarboner, C9-11, n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater

H226: Brannfarlig væske og damp.

H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H412: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

EUH 066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

P501: Innhold/beholder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer:

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger:**

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
50-75	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	EF: R10 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 Asp. Tox. 1;H304 EUH066
< 20	Hydrokarboner, C ₉ , aromater	64742-95-6	918-668-5	649-356-00-4	01-2119455851-35	EF: R10 Xi;R37 N;R51-53 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Aquatic Chronic 2;H411 STOT SE 3;H335 EUH066 STOT SE 3;H336 Asp. Tox. 1;H304
< 2,5	Mesitylen	108-67-8	203-604-4	601-025-00-5	-	EF: R10 Xi;R37 N;R51-53 CLP: Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H335 Aquatic Chronic 2;H411

Ordlyden av R- og H-setningene - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak:

- Innånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfeller:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. **Alvorligere tilfeller:** Bevisstløse legges i stabilt sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende, gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulans.
- Hud: Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem. Ved hudutslett, sår eller andre hudplager: Søk lege.
- Øyne: Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.
- Svelging: Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.** Intreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ved ubehag: Søk lege.
- Forbrenning: Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrante området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede:

Kan irritere hud og øyne og ge rødme, tørr og sprukket hud.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler:

Skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:

Unngå innånding av røykgasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Sølet suges opp og håndteres som kjemisk avfall. Oppsamles i egnete beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Etterfølgende håndtering av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt:

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse B.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Se bruksområder – avsnitt 1.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere:

Arbeidstilsynets grenseverdier (Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære):

50 ppm = 275 mg/m ³	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ (White Spirit (aromatinnhold < 22 %))
25 ppm = 120 mg/m ³	Hydrokarboner, C ₉ , aromater (White Spirit (aromatinnhold > 22 %))
20 ppm = 100 mg/m ³	Mesitylen (Trimetylbenzener)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR (FORTTSAT)

DNEL:	Eksposering	Verdi	Populasjon	Virkninger
Hydrokarboner C ₉₋₁₁	Langsiktige, dermal	208 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	871 mg/m ³ /8h	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	185 mg/m ³ /24h	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
Hydrokarboner C ₉ , aromater	Langsiktige, dermal	25 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	150 mg/m ³ /8h	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	11 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	32 mg/m ³ /24h	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	11 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
PNEC:	Ingen fastsatt.			

8.2. Eksposeringskontroll:

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilert.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitrilgummi. Gjennombruddstid; ca. 3 timer.
Altox har redusert hanskeguidens gjennombruddstid med en faktor på ca. 3, fordi standardtesten EN-374-3 er foretatt ved 23°C, mens temperaturen i hansken i praksis er ca. 35°C. Dessuten strekkes elastiske hansker ved bruk, så hansketykkelsen og dermed også gjennombruddstiden blir redusert.

Øyne: Tettsluttende vernebriller (EN 166) ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:

Utseende:	Brun tyktflytende veske
Lukt:	Karakteristisk
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	21-55
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Ekspløsjongrenser (vol% - vol%):	Ikke bestemt
Damptrykk (hPa, 20°C):	Ikke bestemt
Relativ damptetthet:	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	0,8-0,9
Vannløselighet:	Ikke løselig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (s) v. 23°C:	40 (ISO 2431)
Ekspløse / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant
9.2. Andre opplysninger:	Ikke relevant

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet:

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet:

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape ekspløse blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner:

Ingen kjendte.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET (FORTTSAT)

10.4. Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer:

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter:

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akutt giftighet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 5 mg/l/8h (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 403	IUCLID
	LC ₅₀ (rotte) > 6,2 mg/l (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 403	Leverandør
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 402	IUCLID
	LD ₅₀ (kanin) > 3160 mg/kg (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 402	Leverandør
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 401	IUCLID
	LD ₅₀ (rotte) = 3492 mg/kg (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 401	Leverandør
Etsning/irritasjon:	Moderat irritasjon av hud, kanin (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	Draize	IUCLID
	Ingen irritasjon av øyne, kanin (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 405	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen sensibilisering, hud, marsvin (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 406	ECHA diss.
CMR:	Ingen bevis for karcinogen effekt, dermal, mus (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 451	ECHA diss.
	Ingen mutagen effekt, in vivo, rotte (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 475	ECHA diss.
	Ingen reproduksjons- eller fosterskader, inhalation, rotte (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 416/414	ECHA diss.

Opptaksveier: Lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyne: Kan irritere med rødme.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 8,41 mg/l (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 203 (FW)	ECHA diss.
	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 9,2 mg/l (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 203 (FW)	Leverandør
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 4,7 mg/l (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 202 (FW)	ECHA diss.
	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 3,2 mg/l (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 202 (FW)	Leverandør
Alger	EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 12,4 mg/l (Hydrokarboner, C ₉₋₁₁)	OECD 201 (FW)	ECHA diss.
	EL ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 2,6-2,9 mg/l (Hydrokarboner, C ₉ , aromater)	OECD 201 (FW)	Leverandør

12.2. Persistens og nedbrytbarhet:

Hydrokarboner er lett biologisk nedbrytbare (OECD 301 F).

12.3. Bioakkumuleringsevne:

Hydrokarboner – Mulighet for betydningsfull bioakkumulering. Log K_{ow} > 3.

12.4. Mobilitet i jord:

K_{oc} (Hydrokarboner): 60-229 (Moderat til stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering:

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger:

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder:

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAL-Kode: 20 01 27 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blanding).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer: 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn: MALING

14.3. Transportfareklasse(r): 3

14.4. Emballasjegruppe: III

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket: Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Ingen CSR.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Merkingselementer (Forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier):

R 10: Brannfarlig.

R 52-53: Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 66: Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.

R 67: Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig eller omtåket.

S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S 29: Må ikke tømmes i kloakkavløp.

S 46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

S 51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Ordlyd på R- og H-setninger nevnt i avsnitt 2 og 3:

H226: Brannfarlig væske og damp.

H304: Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H335: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411: Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

R 10: Brannfarlig.

R 37: Irriterer luftveiene.

R 51-53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 65: Helsefarlig, kan forårsake lungeskader ved svelging.

R 66: Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.

R 67: Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig eller omtåket.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA diss. = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER (FORTTSAT)

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

2 & 3

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel.: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW